

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Richarda Tomana a soudců JUDr. Renáty Zimové a JUDr. Ivana Slivky ve věci

žalobce : **Družstvo POM 470-1, družstvo, IČO 63083647**
sídlem Pomořanská 470/1, Praha 8
zastoupený advokátem JUDr. Miroslavem Cejnarem
sídlem Novotného lávka 5, Praha 1

proti

žalované : **Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s., IČO 44848943**
sídlem Jeruzalémská 964/4, Praha 1
zastoupená advokátem Mgr. Martinem Štuksou
sídlem Kaplická 1037/12, Praha 4

o zrušení rozhodčího nálezů

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 13. června 2018, č.j. 19 C 48/2017-194,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **mění** tak, že se zrušuje rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR ze dne 28.4.2017, sp.zn. Rsp 1119/16.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů 41 184,50 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Miroslava Cejnara.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

Odůvodnění:

1. Shora citovaným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zrušení ve výroku specifikovaného rozhodčího nález (dále jen nález), a uložil žalobci povinnost nahradit žalované náklady řízení v částce 19 602 Kč.
2. Takto rozhodl o žalobě zdůvodněné tím, že předmětný nález, jako nález přezkumný, vydaný z titulu návrhu žalované, změnil původní rozhodčí nález téhož soudu ze dne 31.10.2016, sp.zn. Rsp 808/15, v neprospěch žalobce, kterému uložil platební povinnost ve věci i povinnost k náhradě nákladů rozhodčího řízení. Podle žalobce jsou dány důvody pro zrušení nálezu podle § 31 písm. c) a písm. e) zák. č. 216/1994 Sb. (dále jen z.r.ř.), když rozhodovali rozhodci, kteří neměli způsobilost být rozhodci, a žalobce neměl možnost věc před rozhodci projednat, neboť zde jsou důvody vzbuzující vážné pochybnosti o nepodjatosti nejméně jednoho z rozhodců a nález je výrazem nepředvídatelné a svévolné interpretační libovůle přezkumného rozhodčího senátu, není řádně a logicky zdůvodněn a zcela pomíjí podstatné argumenty žalobce i právní závěry prvního rozhodčího senátu. Všichni tři členové rozhodčího senátu funkce rozhodců přijali a žádný z nich nesdělil účastníkům okolnosti, které by mohly vzbudit pochybnosti o jejich nepodjatosti. Předmětný nález byl žalobci doručen 19.5.2017 a ve stejný den z internetově zveřejněného článku zjistil důkazy, na jejichž základě má vážné pochybnosti o nepodjatosti předsedy rozhodčího senátu JUDr. Ing. Miloše Olíka, LL.M. (dále případně jen JUDr. Olík) jako společníka advokátní kanceláře ROWAN LEGAL.
3. Žalovaná navrhovala žalobu zamítnout s tím, že námitku podjatosti mohl žalobce vznést nejpozději do zahájení prvního ústního jednání ve věci, což neučinil. Pracovní vazby členů senátu jako advokátů na ministerstva zastupující Českou republiku jako jediného akcionáře žalované nejsou z hlediska námítky podjatosti relevantní, neboť vazby na stát a jeho orgány lze dohledat téměř u všech advokátů, kteří přicházejí do styku se státními orgány, navíc jsou tyto vazby při cíleném vyhledávání informací snadno zjistitelné. JUDr. Olík v písemném potvrzení přijetí funkce předsedy rozhodčího senátu ze dne 13.1.2017 založeném do rozhodčího spisu uvedl, že advokátní kancelář, jejímž je společníkem, poskytuje právní poradenství žalované ve věci konkrétní veřejné zakázky, první jednání ve věci se konalo 8.3.2017, žalobce se mohl s dostatečným předstihem s tímto prohlášením seznámit, do rozhodčího spisu nahlédl až 26.5.2017. Pokud žalobce namítá nedostatek možnosti věc před rozhodci projednat, k prokázání svých tvrzení předložil v rozhodčím přezkumném řízení množství důkazů, všechny byly podvedeny, po poskytnutém poučení podle § 118a o.s.ř. již důkazní návrhy dány nebyly. Vydaný nález je podrobně zdůvodněn, podložen provedenými důkazy a vypořádává se s veškerými námitkami.
4. Soud prvního stupně učinil rozsáhlá skutková zjištění, na jejich obsah odvolací soud odkazuje, když nepovažuje za účelné opakovat jejich opis a vypořádá se s nimi případně v rámci hodnocení odvolacích námitek, když jednotlivě o nich nebylo sporu. Po provedeném dokazování vyšel soud prvního stupně ze skutkového závěru, že účastníci vedli spor o majetkové právo před rozhodčím soudem v řízení vedeném podle jeho řádu, proti rozhodcům JUDr. Olíkovi, JUDr. Vostárkovi a JUDr. Zuskové, jmenovaným pro přezkum původního rozhodčího nález, nevznesli námitku podjatosti. Předseda rozhodčího senátu JUDr. Olík písemně sdělil rozhodčímu soudu, že advokátní kancelář, v níž působí, poskytla žalované právní pomoc, jeho prohlášení bylo více jak měsíc před prvním jednáním založeno v rozhodčím spise. Rozhodčí řízení proběhlo standardně, byly provedeny všechny účastníky

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

navržené důkazy, ústnímu jednání byli účastníci přítomni a dostalo se jim poučení podle § 118a o.s.ř., rozhodčí nález obsahuje standardní odůvodnění. 19.5.2017, v den doručení nálezu, si žalobce přečetl internetový článek týkající se dotací pro Českou republiku, který nepopisuje žádný konkrétní vztah jednajících rozhodců ani kanceláře předsedy rozhodčího senátu se žalovanou. V následně zahájeném šetření z veřejně dostupných zdrojů i na základě žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím žalobce zjistil, že advokátní kancelář, jejímž společníkem je JUDr. Olík, poskytuje právní služby řadě státních orgánů a institucí, mimo jiné také žalované. Podle doporučujících pravidel Mezinárodní advokátní komory (IBA) měl JUDr. Olík oznámit rozhodčímu soudu, že jeho advokátní kancelář poskytuje právní služby žalované, zda se jedná o významný obchodní vztah a zda je poskytování těchto služeb sám účasten. Tuto povinnost částečně splnil, žalobce se o prohlášení o nepodjatosti nezajímal, nepodal námitku podjatosti a vytýká tomuto rozhodci i rozhodčímu soudu, že mu listinu neposlal. Skutečnost, že advokátní kancelář, jejímž společníkem a jednatelem je JUDr. Olík, poskytuje služby státním orgánům a institucím, je dostupná z veřejných zdrojů, stejný závěr platí i pro advokátní kancelář, v níž je zapojena JUDr. Zusková.

5. Na takovém skutkovém základě soud prvního stupně odkázal na ust. §§ 1, 8, 11, 12, 31 a 32 z.r.ř. a uzavřel, že žaloba na zrušení nálezu byla podána v otevřené lhůtě. S odkazem na citovanou judikaturu vyšších soudů shledal, že pojem způsobilosti rozhodce ve smyslu ust. § 31 písm. c) z.r.ř. nemíří na jeho nestrannost, nezávislost či nepodjatost, ale na splnění podmínky zletilosti, svéprávnosti a podobně, v takovém kontextu se pak ani důvodně vznesená námitka podjatosti nemůže stát důvodem pro zrušení nálezu. Pokud žalobce svou argumentaci směřoval k porušení jeho práva na spravedlivý proces poukazy na rozsah právní pomoci poskytované České republice advokátní kanceláří ROWAN LEGAL, zdůraznil soud prvního stupně, že stát není srovnatelný se žádným jiným subjektem práva, široce prostupuje veřejným prostorem a má širokou škálu zájmů. Jakkoli je prostřednictvím svých tří ministerstev stát ovládající osobou žalované, hledat střet zájmů mezi osobou, která poskytuje právní pomoc subjektu ovládanému státem a zároveň rozhoduje spor mezi tímto subjektem a žalobcem, má přidech účelovosti. Podle soudu prvního stupně by konkrétní pochybnost mohla vzniknout, pokud by se právní pomoc týkala předmětu sporu, účastnil se jí konkrétní rozhodce nebo by pro něj či jeho advokátní kancelář měla značný hospodářský význam. Uzavřel, že takový střet zájmů v této věci prokázán nebyl. Pokud jde poukazy žalobce na nepředvídatelnost změny právního názoru rozhodčího soudu a nedostatek poskytnutí tomu odpovídajícího poučení, shledal soud prvního stupně, že takového poučení by nebylo zapotřebí ani v řízení před obecným soudem, když v rozhodčím řízení byly slyšeny obě strany, spor o výklad smluvních dokumentů byl již v původním rozhodčím řízení a veškeré důkazy a argumenty byly uplatněny, nešlo o zásadně jiné právní posouzení, na které by měl být účastník upozorněn. Žalobcova možnost projednat věc před rozhodci byla zachována. S takovými důvody soud prvního stupně žalobu zamítl a úspěšné žalované přiznal proti žalobci právo na náhradu nákladů řízení.
6. Rozsudek napadl žalobce včasným a přípustným odvoláním. Podrobně zopakoval svou dosavadní argumentaci i skutečnosti, které vyšly v řízení najevo, s tím, že po věcné stránce dospěl v přezkumném řízení rozhodčí senát k nelogickým až absurdním závěrům, rozdílné právní závěry rozhodčích senátů při prokázané podjatosti členů přezkumného senátu ho vedou k úvaze o možném věcném přezkoumání napadeného nálezu soudem. Po skutkové stránce se neztotožnil se závěrem soudu prvního stupně o standardním průběhu obou rozhodčích řízení s tím, že byl pominut rozdílný přístup rozhodců původního senátu a senátu přezkumného, když předseda původního senátu skutečnosti, které se mohly dotýkat nezávislosti rozhodců, sdělil účastníkům osobně na prvním jednání ve věci, což JUDr. Olík

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

neučinil, ačkoliv právě u něj byly tyto skutečnosti nejzávažnější. V původním rozhodčím řízení byl účastníkům opakovaně sdělován právní názor senátu, v přezkumném nikoliv, byly zcela pomínuty argumenty žalobce směřované do nejednoznačnosti smluvních podmínek. Průběh přezkumného řízení i odůvodnění nálezu za standardní označit nelze. Podrobně uvedl řadu konkrétních obchodních vztahů, z nichž plyne, že nejméně od roku 2010 advokátní kancelář JUDr. Olíka poskytuje dlouhodobé a rozsáhlé právní služby ministerstvům ovládajícím žalovanou, jakož i jiným osobám propojeným se žalovanou a ovládaným stejnými ministerstvy a dalším propojeným osobám, což je důvodem pro vyloučení JUDr. Olíka z funkce rozhodce. Tyto skutečnosti soud prvního stupně náležitě nezhodnotil, neučinil z předložených smluv odpovídající zjištění, ačkoliv vztahy z nich spadají pod situace popisované pravidly pro střet zájmů IBA. Pokud ve vztahu k prohlášení JUDr. Olíka soud prvního stupně uzavřel, že jím svou oznamovací povinnost částečně splnil, logicky z tohoto závěru plyne, že zčásti splněna nebyla, a její částečné splnění není akceptovatelné. Za nesprávné má i právní posouzení dodržení zásad spravedlivého procesu v přezkumném rozhodčím řízení ve vztahu k možnosti uplatnit námitku podjatosti rozhodce, když judikатурní odkazy soudu prvního stupně dopadají na situace, kdy rozhodné skutečnosti jsou účastníkovi známy před vydáním rozhodčího nálezu. V souzené věci však žalobce první signály o možné podjatosti rozhodců získal až po vydání napadeného nálezu a pouze náhodou. Možnost nahlédnout do rozhodčího spisu ještě před ústním jednáním nemůže podle žalobce zbavit rozhodce odpovědnosti za neuvedení všech rozhodujících skutečností a důvodů nasvědčujících jeho možné podjatosti. Nahlížení do rozhodčího spisu je navíc výjimečné, neboť účastníci jsou povinni zasílat všechny listiny včetně důkazů rozhodčímu soudu písemně v odpovídajícím počtu kopií, aby je soud mohl rozeslat všem stranám i rozhodcům. Za takových okolností není důvod do spisu nahlížet. V rozhodčím řízení nebyla zachována možnost žalobce věc před rozhodci projednat, protože nebyla projednána nestrannými a nezávislými rozhodci. Navrhl změnu rozsudku vyhověním žalobě, případně jeho zrušení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

7. Žalovaná navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného s tím, že soud prvního stupně náležitě zhodnotil dokazování provedené v rozsahu potřebném pro posouzení věci. Jakkoli soudu nepřísluší věcné hodnocení rozhodnutí vydaných rozhodčím řízením, srovnáním argumentů a právního posouzení obou nálezů je jasné, že věcně nesprávným byl přezkoumávaný rozhodčí nález. Správné jsou i závěry rozsudku týkající se namítané podjatosti členů rozhodčího senátu z titulu střetu zájmů osob poskytujících právní služby státu, stejně jako závěry týkající se průběhu přezkumného rozhodčího řízení. V tamním řízení byly řádně provedeny veškeré navržené důkazy, k jejich pravosti či způsobu provedení nebyl vznesen žádný výhrady, po procesním poučení zůstaly strany bez důkazních návrhů a proto bylo dokazování ukončeno. Důvodem pro zrušení nálezu nemůže být skutečnost, že z provedeného dokazování rozhodčí senát vyvodil jiné závěry, než si žalobce představoval. Znovu poukázala na judikaturu vyšších soudů, podle které se z titulu podjatosti rozhodce nelze domáhat zrušení rozhodčího nálezu, i na skutečnost, že námitka podjatosti mohla být vznesena nejpozději do zahájení prvního ústního jednání ve věci. Tuto námitku žalobce nevznesl i přesto, že od 13.1.2017 bylo ve spise založeno prohlášení JUDr. Olíka o tom, že jeho kancelář poskytuje právní poradenství žalované, měl tedy možnost se s dostatečným předstihem s relevantními skutečnostmi seznámit. Žalované nelze klást k tíži, že tak nečinil, ze zápisu z jednání rozhodčího soudu plyne, že oběma stranám byla poskytnuta plná možnost uplatnění jejich procesních práv. Ve smyslu ust. § 8 odst. 2 z.r.ř. není povinností rozhodce oznamovat důvody možné podjatosti vždy i účastníkovi řízení, postačí, pokud jsou sděleny soudu, čemuž JUDr. Olík v daném případě dostál. Soud prvního stupně se náležitě vypořádal i s otázkou dodržení zásad spravedlivého procesu.

8. Odvolací soud projednal věc při jednání, v mezích podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212 a § 212a o.s.ř.), dílem zopakoval a dílem doplnil dokazování (§ 213 a § 213a o.s.ř.), a odvolání žalobce shledal opodstatněným.
9. Odvolací soud provedl důkaz Řádem Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR v jeho znění účinném od 1.7.2012 do 1.7.2018, zejména jeho ustanoveními § 24 a § 26 a zjistil z nich, že otázka vyloučení rozhodce pro podjatost je upravena pouze v ust. § 24 odst. 1 až 3 s tím, že každá ze stran sporu je oprávněna vznést námitku podjatosti rozhodce, předsedy rozhodčího senátu nebo jediného rozhodce, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Námitka podjatosti musí být vznesena nejpozději do zahájení prvního ústního jednání. K námitce vznesené později se přihlédně, jen pokud k jejímu opožděnému vznesení vedly důvody zvláštního zřetele hodné. Ve sporech ze spotřebitelských smluv však může každá ze stran vznést námitku podjatosti kdykoli v průběhu řízení. O vyloučení rozhodce na základě námítky podjatosti rozhodují zbývající členové rozhodčího senátu. Jestliže mezi nimi nedojde k dohodě nebo jestliže námitka podjatosti směřuje proti dvěma nebo všem rozhodcům, rozhoduje o vyloučení předsednictvo. Předsednictvo rovněž rozhoduje o námitce podjatosti směřující proti rozhodci nebo rozhodcům v případech, kdy ještě nebyl ustaven rozhodčí senát. Je-li námitka podjatosti vyhověno, je nový rozhodce, nový předseda rozhodčího senátu nebo nový jediný rozhodce zvolen nebo jmenován podle tohoto řádu. Nový rozhodce, popř. nový předseda rozhodčího senátu vstupuje do řízení ve stavu k datu přijetí funkce rozhodce, popř. předsedy rozhodčího senátu. Podle § 26 odst. 1 rozhodčí senát prověří stav přípravy sporu k projednání a shledá-li to nutným, učiní doplňující opatření k přípravě projednání sporu, zejména si vyžádá písemná stanoviska, důkazy a další doplňující písemnosti a stanoví k tomu přiměřené lhůty.
10. Zopakováním důkazu výpisem z obchodního rejstříku společnosti ROWAN LEGAL s.r.o. nad rámec zjištění soudu prvního stupně odvolací soud zjistil, že JUDr. Olík je od 1.10.2008 doposud jednatelem této společnosti, od uvedeného data společnost zastupuje každý z jednatelů samostatně a od 2.12.2015 do 22.9.2018 držel jmenovaný v uvedené společnosti obchodní podíl o velikosti 1/4.
11. Po zhodnocení skutkových zjištění opatřených soudem prvního stupně ve spojení se zjištěními výše uvedenými dospěl odvolací soud k závěru, že je odvolání opodstatněné, byť pouze z titulu jedné z odvolacích námítek.
12. Podle § 31 písm. e) z.r.ř. soud na návrh kterékoli strany zruší rozhodčí nález, jestliže straně nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat.
13. Podle § 18 z.r.ř. strany mají v rozhodčím řízení rovné postavení a musí jim být dána plná příležitost k uplatnění jejich práv.
14. Podle § 30 z.r.ř. nestanoví-li zákon jinak, užijí se na řízení před rozhodci přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.
15. Podle § 8 odst. 1 z.r.ř. je rozhodce vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Podle § 8 odst. 2 ten, kdo má být nebo byl určen nebo jmenován rozhodcem, musí bez odkladu soudu nebo stranám oznámit všechny okolnosti,

které by mohly vzbudit oprávněné pochybnosti o jeho nepodjatosti a pro něž by byl jako rozhodce vyloučen.

16. Podle § 11 z.r.ř. nestanoví-li tento zákon jiné důvody, je již určený nebo jmenovaný rozhodce vyloučen z projednávání věci, jestliže dodatečně vyjdou najevo okolnosti uvedené v § 8.
17. Podle § 12 odst. 1 z.r.ř. již určený nebo jmenovaný rozhodce, u něhož vyšly najevo okolnosti uvedené v § 11, je povinen se funkce rozhodce vzdát. Podle odst. 2 téhož ustanovení nevzdá-li se rozhodce funkce, mohou se strany dohodnout o postupu při jeho vyloučení. Kterákoli ze stran může podat návrh, aby o vyloučení rozhodl soud.
18. Podle § 15 o.s.ř. jakmile se soudce nebo přisedící dozví o skutečnost, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně předsedovi soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Podle odst. 2 předseda soudu určí podle rozvrhu práce místo soudce uvedeného v odst. 1 jiného soudce nebo, týká-li se oznámení všech členů senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1 (přikázání věci jinému soudu téhož stupně). Jde-li o vyloučení podle § 14 odst. 1 (poměr k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům), a předseda soudu má za to, že tu není důvod pochybovat o nepodjatosti soudce, předloží věc k rozhodnutí soudu uvedenému v § 16 odst. 1 (nadržený soud v senátě či jiný senát Nejvyššího soudu). Podle § 14 odst. 4 o.s.ř. důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.
19. V řízení bylo po skutkové stránce prokázáno, že JUDr. Olík, který přijal funkci předsedy rozhodčího senátu, zrušení jehož následného rozhodnutí je předmětem tohoto řízení, byl v době přijetí této funkce společníkem advokátní kanceláře s obchodním podílem o velikosti 1/4 a také jejím jednatelem se samostatným jednatelským oprávněním. Zároveň bylo prokázáno, že tato kancelář uzavřela dne 20.12.2016 přímo se žalovanou jako stranou rozhodčího sporu smlouvu o poskytnutí právních služeb v rozsahu přípravy zadávacích podmínek konkrétní veřejné zakázky a administraci jejího zadávacího řízení se sjednanou odměnou ve výši 300 000 Kč a dalších blíže obsahem a rozsahem nespécifikovaných právních služeb nad rámec již uvedených s odměnou v hodinové sazbě 3 500 Kč + DPH. Jmenovaný přijal funkci písmeně, v prohlášení ze dne 13.1.2017, určeném rozhodčímu soudu, uvedl, že je nezávislý na stranách sporu a nezávislým zůstane, nicméně uvedl, že advokátní kancelář, jejímž je společníkem, poskytuje Českomoravské záruční a rozvojové bance, a.s. právní poradenství ve věci veřejné zakázky na dodávku nového informačního EPR systému, toto poradenství nesouvisí s předmětem sporu vedeného pod sp.zn. Rsp 1119/16, jmenovaný se ho osobně neúčastní, je tedy nezávislý a nepodjatý ve smyslu platných právních předpisů. Mezi účastníky není sporu o tom, že toto prohlášení bylo založeno do rozhodčího spisu.
20. Taková skutková zjištění vedou k závěru, že prohlášení předsedy rozhodčího senátu neobsahovalo informaci o celém rozsahu sjednaných právních služeb podle smlouvy uzavřené dne 20.12.2016, když neuvádělo další nespécifikované právní služby s poměrně vysokou sazbou odměny, že nebylo určeno ani doručeno žalobci a že existence smlouvy o poskytování právních služeb nebyla v kontextu možného střetu zájmů podrobena jinému zhodnocení než subjektivnímu zhodnocení rozhodce samotného.
21. Při existenci výše uvedených skutečností a v mezích výše uvedené právní úpravy včetně zjištěného obsahu ujednání řádu rozhodčího soudu se žalobce plným právem dovolává

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.

závěrů obsažených v nálezu Ústavního soudu ČR sp.zn. I. ÚS 1811/14, podle kterých dbát dodržení nestrannosti je povinností soudců, nikoli účastníků řízení. Při plnění této povinnosti musí soudci o nestrannosti uvažovat nejen v subjektivní, ale i v objektivní rovině. Soudce se tedy nesmí spokojit s tím, že se subjektivně necítí podjatý, ale vždy se musí zabývat i otázkou, zda s ohledem na jemu známé okolnosti případu jsou objektivně vzato vyloučeny oprávněné pochybnosti o jeho nestrannosti. V tomto nálezu Ústavní soud výslovně poukázal na posouzení nestrannosti soudce ve dvou krocích, a to prostřednictvím tzv. subjektivního a objektivního testu nestrannosti, kdy cílem subjektivního testu je zjistit, jaké je osobní přesvědčení nebo zájem dotyčného soudce v daném případě, v rámci objektivního testu se pak zkoumá, zda osoba soudce poskytuje dostatečné záruky vylučující jakoukoli oprávněnou pochybnost o jeho nestrannosti s tím, že i v nálezu sp.zn. III. ÚS 441/04 Ústavní soud uvedl, že nestačí, že se soudce necítí být subjektivně podjatý ve vztahu k účastníkům či k věci, ale objektivně nahlíženo musí být vyloučeny i oprávněné pochybnosti o jeho nestrannosti.

22. Jakkoli je pro rozhodčí řízení podle výše citovaného ust. § 30 z.r.ř. výslovně stanoveno přiměřené užití ustanovení občanského soudního řádu, nelze přehlédnout, že úprava obsažená v o.s.ř. je úpravou od úpravy pro rozhodčí řízení odlišnou, zajišťující objektivní zhodnocení skutečností možného vyloučení soudce ať již z titulu námítky podjatosti vznesené účastníkem nebo z titulu splnění informační povinnosti samotným soudcem v každém případě (viz citovaný § 15 odst. 2 o.s.ř.). Možnost takového postupu rozhodčí řízení ani zjištěný obsah řádu rozhodčího soudu nedává, pamatuje vždy pouze na řešení situace, kdy je uplatněna námítka podjatosti, případně kdy okolnosti, pro něž je rozhodce vyloučen vyjdou najevo. Institucionálně, tak jak je tomu u předsedy soudu podle § 15 odst. 2 o.s.ř., není postup pro případ obdobný projednávané situaci nijak upraven, objektivní zhodnocení toho, zda zjištěná konkrétní skutečnost je důvodem pro vyloučení rozhodce či nikoli, je ponecháno výlučně na procesní aktivitě účastníků řízení.
23. V poměrech projednávané věci existence smlouvy o poskytování právních služeb kanceláří předsedy rozhodčího senátu jedné za stran sporu, v němž tento senát rozhodoval, tak žádnému objektivnímu testu nestrannosti podrobena nebyla, zhodnocení nestrannosti zůstalo výlučně na úrovni subjektivního postoje tohoto předsedy senátu, ačkoli sám ve své výpovědi výslovně uvedl, že z hlediska intenzity střetu zájmů vyhodnotil danou situaci jako středně závažnou (viz poukazy účastníků na oranžový seznam IBA).
24. Dané problematiky si je nepochybně vědom i sám rozhodčí soud, neboť ve svém rozhodnutí ze dne 26. května 2015, sp.zn. Rsp 221/15 (ASPI KP635) výslovně uvedl, že rozhodce je **povinen** na základě zákona o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů **poučit strany** o tom, že v posledních třech letech vydal a podílel se na vydání rozhodčích nálezů v rozhodčím řízení, jehož účastníkem byla jedna ze stran sporu, a o tom, že je v posledních třech letech rozhodcem v dosud neskončeném rozhodčím řízení, jehož účastníkem je jedna ze stran. Na základě tohoto sdělení je strana oprávněna sdělit připomínky, popřípadě podat námítku podjatosti.
25. Uvedený judikатурní závěr rozhodčího soudu nahlíží na případné okolnosti vyloučení rozhodce ještě přísněji než úprava obsažená v § 14 odst. 4 o.s.ř., podle které rozhodování v jiných věcech důvodem pro vyloučení soudce není. V jeho mezích však není pochyb o tom, že pokud je povinností rozhodce poučit účastníky i o tom, že rozhodoval či rozhoduje ve sporu některého z nich v tříletém časovém horizontu, tím spíše je jeho povinností **poučit strany** o tom, že zde objektivně a aktuálně existuje smluvní vztah jeho nebo jeho advokátní kanceláře přímo k jedné ze stran.

26. V přezkumném rozhodčím řízení tak nastala situace, kdy mezi advokátní kanceláří předsedy rozhodčího senátu a žalovanou existovala smlouva o poskytování právních služeb nespécifikovaného obsahu i rozsahu s vysokou sazbou hodinové odměny, tuto informaci nesdělil předseda rozhodčího senátu žalobci ani rozhodčímu soudu v přesném rozsahu, adresně, přímo žalobci ji nesdělil vůbec, ačkoli k tomu měl dostatek prostoru.
27. Výše uvedené skutečnosti vedou odvolací soud k závěru, že v rozhodčím řízení došlo k porušení práva žalobce upraveného v ust. § 18 z.r.ř., když mu neposkytnutím poučení o vzájemném aktuálním smluvním vztahu kanceláře předsedy rozhodčího senátu a druhé strany sporu nebyla dána plná příležitost k uplatnění jeho práv, konkrétně k uplatnění námítky podjatosti.
28. Za takového stavu se žalobce zrušení přezkumného rozhodčího nálezu podle § 31 písm. e) z.r.ř. domáhá důvodně.
29. Vzhledem k výše uvedenému závěru se odvolací soud již podrobně nezabýval dalšími odvolacími námitkami žalobce, pouze dodává, že správně se soud prvního stupně nezabýval věcnou stránkou předmětu sporu v rozhodčím řízení a správně se v obecné rovině vypořádal i s otázkou možného střetu zájmů ve vztahu k orgánům státu, když zároveň není pochyb o tom, že ohledně těchto obecných námitek nic žalobci nebránilo případnou námitku včas uplatnit. Zcela správně pak zhodnotil průběh přezkumného rozhodčího řízení z hlediska námítky nepředvídatelnosti rozhodnutí.
30. Z výše uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 písm. b) o.s.ř. změnil a žalobě vyhověl.
31. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 2 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a úspěšnému žalobci bylo přiznáno právo na náhradu nákladů právního zastoupení a soudních poplatků. Za zastupování advokátem náleží žalobci odměna za 13 úkonů právní služby po 1 500 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, doplnění tvrzení k požadavku soudu z 5.1.2018, závěrečný návrh a odvolání, účast u jednání 6.12.2017 přesahující 2 hodiny, účast u jednání 24.1.2018, 21.3.2018, 12.4.2018, 9.5. 2018, 13.6.2018, u odvolacího jednání 6.12.2018), za 1 úkon po 750 Kč (vyhlášení rozsudku odvolacího soudu), 14 paušálních náhrad po 300 Kč, spolu s 21% DPH ve výši 5 134,50 Kč celkem 29 584,50 Kč a dále náhrada soudních poplatků ze žaloby a z odvolání po 3 000 Kč a poplatků za přepisy protokolů z jednání ve výši 5 600 Kč, celkem 41 184,50 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky do dvou měsíců od doručení jeho písemného vyhotovení prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání (§ 237 až § 238 o.s.ř.) je oprávněně zkoumat jen dovolací soud.

Praha 13. prosince 2018

Mgr. Richard Toman v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Rejentová.